

آزمون چهارم

نام درس	مبحث	تعداد سؤال
ریاضی و آمار (۱)	کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۷۱ تا ۹۸	۱۰
ریاضی و آمار (۲)	تابع (اعمال بر روی توابع)، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۴	۱۰
علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)	علوم و فنون ادبی (۱): زبان و ادبیات فارسی در سده‌های ۵ و ۶ و ویژگی‌های سبکی آن، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۷ علوم و فنون ادبی (۲): استعاره، سبک‌شناسی قرن‌های ۱۰ و ۱۱ (سبک هندی)، صفحه‌های ۷۱ تا ۸۷	۲۰
جامعه‌شناسی (۱) و (۲)	جامعه‌شناسی (۱): هویت (بازتولید هویت اجتماعی، تغییرات هویت اجتماعی، تحولات هویتی جهان اجتماعی «علل درونی»)، صفحه‌های ۷۹ تا ۹۹ جامعه‌شناسی (۲): چالش‌های جهانی (جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی، بحران‌های اقتصادی و زیست‌محیطی، بحران‌های معرفتی و معنوی)، صفحه‌های ۸۳ تا ۱۰۳	۲۰
روان‌شناسی	تفکر (۱) حل مسئله، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۱۲ تا ۱۵۷	۱۰
عربی، زبان قرآن (۱) و (۲)	عربی (۱): هَذَا خَلَقَ اللَّهُ، أَلْمَعَالِمُ الْخَلَابَةِ، صفحه‌های ۵۷ تا ۸۲ عربی (۲): أَلْصَّدُقُ، إِرْحَمُوا ثَلَاثًا، صفحه‌های ۶۵ تا ۹۰	۲۰
تاریخ (۲)	ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر (درس‌های ۶ و ۷)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه (درس‌های ۸ تا ۱۱)، صفحه‌های ۵۳ تا ۱۲۴	۱۰
جغرافیای (۱) و (۲)	جغرافیای ایران: جغرافیای انسانی ایران (درس‌های ۷ و ۸)، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۶ جغرافیای (۲): نواحی انسانی، نواحی سیاسی (درس ۹)، صفحه‌های ۹۹ تا ۱۲۶	۱۰
منطق	احکام قضایا، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۶۲ تا ۸۲	۱۰
فلسفه یازدهم	ابزارهای شناخت، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه‌های ۵۰ تا ۶۸	۱۰
اقتصاد	مقاوم‌سازی اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۲۸	۱۰
مجموع	۳۵ مبحث	۱۴۰ سؤال

شماره
سوال

۱	۲	۳	۴
۱	۲	۳	۴
۱	۲	۳	۴
۱	۲	۳	۴
۱	۲	۳	۴
۱	۲	۳	۴

ریاضی و آمار (۱)

کار با داده‌های آماری، صفحه‌های (۷ تا ۹۸)

۴۲۱- برای بررسی علت مرگ و میر ماهیان دریای خزر از روش ۰۰۰۰ و برای بررسی دقیق نمرات درس ریاضی نوبت دوم دانش‌آموزان یک کلاس ۱۵ نفری از ... استفاده می‌کنیم.

۴۲۲- متغیرهای کدام گزینه همگی کمی و مقیاس اندازه‌گیری آن‌ها نسبی است؟

(۱) سرشماری-سرشماری (۲) نمونه‌گیری-نمونه‌گیری (۳) سرشماری-نمونه‌گیری (۴) نمونه‌گیری-سرشماری

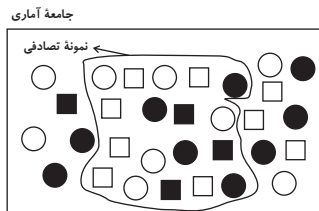
(۱) رتبه کنکور افراد در یک آزمون سراسری، تعداد فرزندان یک خانواده، سرعت اتومبیل‌ها در اتوبان، وزن دانش‌آموزان یک کلاس

(۲) دمای بدن کودکان متولد شده، تعداد بیماران مراجعه‌کننده به یک مطب، تعداد غلط‌های املائی یک دانش‌آموز

(۳) تعداد دندان‌های سالم هر فرد، سن دانش‌آموزان یک کلاس، زمان اولین کلاس

(۴) مدت زمان پاسخ‌گویی به سؤالات یک آزمون، تعداد تصادفات رانندگی، مقدار جریان مصرفی وسایل برقی

۴۲۳- شکل زیر، یک جامعه آماری از دانشجویان یک کلاس را نشان می‌دهد که در آن یک نمونه تصادفی در نظر گرفته شده است. اگر دایره‌های توپر نشان‌دهنده پسران شهرستانی و دایره‌های تو خالی نشان‌دهنده پسران تهرانی باشند و مربع‌های توپر نشان‌دهنده دختران شهرستانی و مربع‌های تو خالی نشان‌دهنده دختران تهرانی باشند، در این صورت به ترتیب از راست به چپ آماره و پارامتر پسران تهرانی چند برابر آماره و پارامتر دختران تهرانی است؟

- (۱) $1, \frac{9}{10}$
- (۲) $1, \frac{5}{6}$
- (۳) $\frac{5}{7}, \frac{5}{7}$
- (۴) $\frac{5}{7}, 1$

۴۲۴- اگر میانگین موزون داده‌های آماری جدول زیر برابر $\frac{3}{2}$ باشد، میانه داده‌ها کدام است؟

داده‌ها	۱	۲	۳	۴	۵
فراوانی	۲	۴	۱	x	۳

۴۲۵- در داده‌های آماری ۸، ۷، ۲، ۱۵، ۲۷، ۱۴، ۲۱، ۱، ۱، ۲۳، ۱۲، ۷، ۹، ۱۷، اختلاف میانه و مد با یکدیگر کدام است؟

(۱) ۲ (۲) $\frac{1}{5}$ (۳) ۱ (۴) $\frac{5}{8}$

۴۲۶- اگر میانه داده‌ها را از ۸ داده آماری متمایز و مرتب شده کم کنیم به اعداد ۸، ۵، ۳، ۱، b، ۳، -۱، -۳، -۵، می‌رسیم. در این صورت به ترتیب از راست به چپ دامنه تغییرات و مقدار b کدام است؟

(۱) ۱۳ و -۱ (۲) ۱۳ و ۱ (۳) ۳ و -۱ (۴) ۳ و ۱

۴۲۷- اگر واریانس داده‌های x_1, x_2, x_3, x_4, x_5 صفر باشد، آنگاه انحراف معیار داده‌های $15 + x_5, 14 + x_4, 13 + x_3, 12 + x_2, 11 + x_1$ کدام است؟

(۱) ۲ (۲) $\sqrt{2}$ (۳) صفر (۴) ۱۳

۴۲۸- اگر انحراف معیار داده‌های $2a-1, b+5, a+8$ و $c-4$ برابر صفر باشد، انحراف معیار داده‌های a, b و c تقریباً کدام است؟

(۱) $\frac{4}{7}$ (۲) $\frac{4}{9}$ (۳) $\frac{5}{1}$ (۴) $\frac{5}{4}$

۴۲۹- اگر در یک سری داده آماری که نمودار فراوانی آن منحنی نرمال دارد، میانگین برابر ۷ و انحراف معیار ۲ باشد، چند درصد داده‌ها در فاصله (۳، ۱۱) قرار دارند؟

(۱) ۶۸٪ (۲) ۷۴٪ (۳) ۹۶٪ (۴) ۸۲٪

۴۳۰- اگر میانگین یک سری از داده‌های آماری برابر با ۸ و ۹۶ درصد داده‌ها در فاصله (۲، ۱۴) که نسبت به میانگین متقارن است، قرار گرفته باشند، واریانس چقدر است؟ (برای داده‌ها منحنی خم بهنجار می‌توان رسم کرد.)

(۱) ۱ (۲) ۴ (۳) ۹ (۴) ۱۶

شماره
سوال

۱	۲	۳	۴
۱	۲	۳	۴
۱	۲	۳	۴
۱	۲	۳	۴
۱	۲	۳	۴

ریاضی و آمار (۲)

تایع (اعمال پر روی توابع)، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۴

(صفحه‌های ۴۸ و ۴۹ کتاب درسی)

۴۳۱- اگر $f = \{(2, 3), (-2, 5), (4, 6), (8, 0)\}$ و $g = \{(3, 2), (4, 0), (8, 3)\}$ ، آن گاه $f + g$ کدام است؟

- (۱) $\{(6, 4), (8, 3)\}$ (۲) $\{(2, 5), (-2, 6)\}$ (۳) $\{(4, 6), (8, 3)\}$ (۴) $\{(3, 6)\}$

۴۳۲- اگر $f(x) = \begin{cases} [x], & -1 < x < 0 \\ 2x^2 - 2, & 0 \leq x \leq 4 \end{cases}$ و $g = \left\{(-1, 2), \left(-\frac{1}{4}, 3\right), (0, 4), (1, 1)\right\}$ باشند، تابع $\frac{g}{f}$ کدام است؟ $\left[\right]$ ، نماد جزء صحیح است.

(صفحه‌های ۲۷ تا ۳۳، ۳۹ و ۴۵ تا ۵۳ کتاب درسی)

- (۱) $\left\{-\frac{1}{4}, -3\right\}, (0, -2)\}$ (۲) $\left\{(-1, -2), \left(-\frac{1}{4}, -3\right)\right\}$
(۳) $\{(-1, -2), (1, 0)\}$ (۴) $\left\{-\frac{1}{4}, -3\right\}, (1, 0), (0, -2)\}$

(صفحه‌های ۴۵ تا ۵۴ کتاب درسی)

۴۳۳- اگر $f = \{(5, 6), (1, 2), (3, 2)\}$ و $g = \{(1, 5), (3, 4), (5, 3)\}$ باشند، تابع $\frac{f \times g}{f + g}$ کدام است؟

- (۱) $\left\{(1, \frac{1}{5}), (3, \frac{4}{3}), (5, 2)\right\}$ (۲) $\left\{(1, \frac{4}{3}), (3, \frac{1}{5}), (5, 2)\right\}$
(۳) $\left\{(5, \frac{18}{11}), (1, \frac{1}{5}), (3, 2)\right\}$ (۴) $\left\{(3, \frac{18}{11}), (5, \frac{1}{5}), (1, \frac{4}{3})\right\}$

۴۳۴- اگر $f = \{(1, 0), (2, 6), (4, 9)\}$ و $g = \{(-2, 8), (1, 12), (4, -1)\}$ باشند، آن گاه تابع $(f + g) \times \frac{g}{f}$ کدام است؟

(صفحه‌های ۴۵ تا ۵۴ کتاب درسی)

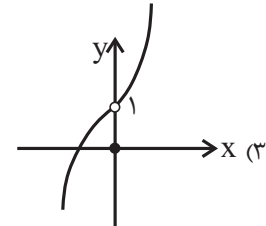
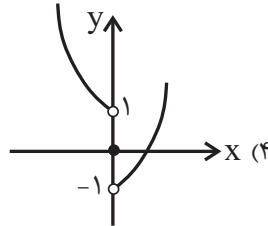
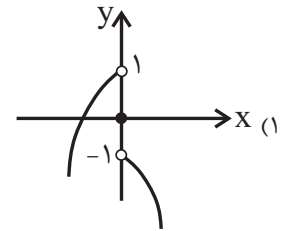
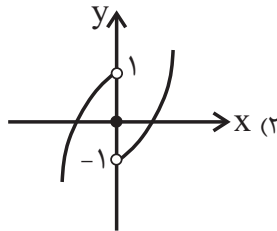
- (۱) $\{(1, 12), (4, \frac{1}{9})\}$ (۲) $\{(4, \frac{1}{9})\}$ (۳) $\{(1, 0), (4, \frac{-1}{9})\}$ (۴) $\{(4, \frac{-1}{9})\}$

(صفحه‌های ۴۸ تا ۵۳ کتاب درسی)

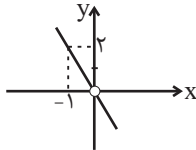
۴۳۵- اگر $f(x) = [x]$ و $g(x) = 2x^2 - 4$ ، آن گاه $(f \times g)(-\frac{3}{4})$ کدام است؟ $\left[\right]$ ، نماد جزء صحیح است.

- (۱) -۱ (۲) -۲ (۳) -۴ (۴) صفر

(صفحه‌های ۴۵ تا ۵۳ کتاب درسی)

۴۳۶- اگر $f(x) = x^2$ و $g(x) = \text{sign}(x)$ باشد، نمودار تقریبی تابع $(f-g)(x)$ کدام است؟

(صفحه‌های ۴۸ تا ۵۳ کتاب درسی)

۴۳۷- اگر $f(x) = x^2$ و نمودار تابع $(\frac{f}{g})(x)$ به صورت زیر باشد، آن‌گاه ضابطه تابع $g(x)$ کدام است؟

$$g(x) = -\frac{x}{2} \quad (2)$$

$$g(x) = -2x \quad (1)$$

$$g(x) = -x \quad (4)$$

$$g(x) = x \quad (3)$$

(صفحه‌های ۴۸ تا ۵۳ کتاب درسی)

۴۳۸- اگر $f(x) = |x|$ و $g(x) = x$ ، آن‌گاه ضابطه تابع $(f+g)(x)$ کدام است؟

$$y = 0 \quad (4)$$

$$y = \begin{cases} 2x & x \geq 0 \\ 0 & x < 0 \end{cases} \quad (2)$$

$$y = 2|x| \quad (2)$$

$$y = 2x \quad (1)$$

۴۳۹- اگر $f(x) = 2[x] + 1$ و $g(x) = |x + 2|$ ، هر دو با دامنه $-1 \leq x \leq 0$ باشند، ضابطه تابع $(\frac{f}{g})(x)$ کدام است؟ $(\quad)$ ، نماد جزء صحیح

(صفحه‌های ۴۵ تا ۵۳ کتاب درسی)

(است.)

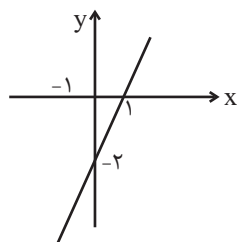
$$\left(\frac{f}{g}\right)(x) = \begin{cases} \frac{-1}{x+2} & , -1 \leq x < 0 \\ \frac{1}{2} & , x = 0 \end{cases} \quad (2)$$

$$\left(\frac{f}{g}\right)(x) = \begin{cases} \frac{1}{x+2} & , -1 \leq x < 0 \\ \frac{1}{2} & , x = 0 \end{cases} \quad (1)$$

$$\left(\frac{f}{g}\right)(x) = \frac{-2}{x+2} \quad (4)$$

$$\left(\frac{f}{g}\right)(x) = \frac{1}{-(x+2)} \quad (3)$$

(صفحه‌های ۴۸ تا ۵۳ کتاب درسی)

۴۴۰- اگر $f(x) = x^2 - 1$ و نمودار تابع $\frac{f}{g}$ مطابق شکل زیر باشد، ضابطه تابع $g(x)$ کدام است؟

$$g(x) = \frac{x-1}{x} \quad (1)$$

$$g(x) = 2x + 1 \quad (2)$$

$$g(x) = \frac{x+1}{2} \quad (3)$$

$$g(x) = x - 2 \quad (4)$$

شماره
سوال

۱	۲	۳	۴
۱	۲	۳	۴
۱	۲	۳	۴
۱	۲	۳	۴
۱	۲	۳	۴
۱	۲	۳	۴
۱	۲	۳	۴
۱	۲	۳	۴
۱	۲	۳	۴
۱	۲	۳	۴
۱	۲	۳	۴
۱	۲	۳	۴

علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)

علوم و فنون ادبی (۱): زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن

صفحه‌های ۷۹ تا ۸۷

علوم و فنون ادبی (۲): استعاره، سبک‌شناسی قرن‌های دهم و یازدهم (سبک هندی)

صفحه‌های ۷۱ تا ۸۷

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه ۸۱ کتاب درسی)

۴۴۱- جمال‌الدین عبدالرزاق از شاعران کدام حوزه ادبی در قرن ششم بود؟

(۴) آذربایجان

(۳) عراق عجم

(۲) سیستان

(۱) خراسان

۴۴۲- کدام گزینه تاریخ قرن پنجم و ششم ادبیات فارسی را به درستی بیان نمی‌کند؟

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲ کتاب درسی)

(۱) در این دوره شعر فارسی از ادبیات عرب و مضامین شعری آن تأثیر پذیرفت.

(۲) گرایش بسیاری از شاعران به تصوف و عرفان، در پی تحول روحی و معنوی سنایی اتفاق افتاد.

(۳) شاعران آذربایجان، سبک شعر فارسی را از آنچه در دیگر نواحی ایران یا پیش از آنان رایج بود، متمایز ساختند.

(۴) تا حدود نیمه دوم قرن پنجم و آغاز قرن ششم، شعر فارسی در زبان و محتوا از سبک دوره‌های قبل فاصله گرفته بود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴ کتاب درسی)

۴۴۳- همه جملات زیر به سبک نثر موزون هستند؛ به‌جز ...

(۱) آن‌چه منصور حلاج گفت من هم گفتم او آشکار گفت من نهفتم.

(۲) از ایمانش می‌رسید هر که نزد خدای به جان ارزد البته نزد ابوالحسن به نان ارزد.

(۳) من چه دانستم که مادر شادی رنج است و زیر یک ناکامی هزار گنج است؟

(۴) مدینه الاسلام در عهد خلفای بنی‌العباس دائم از بؤس و بؤس فلک در حریم امن و امان بود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۵ کتاب درسی)

۴۴۴- بر اساس نشانه‌های سبکی، کدام عبارت‌ها می‌توانند از «کلیله و دمنه» باشند؟

(الف) اکنون تو کی فرزند منی اندر خواستی از من کتابی به باب بجشکی (پزشکی) سبک و آسان.

(ب) اگرچه مراد خویش مستور می‌داشتی من آثار آن می‌دیدم لکن هوای تو به اظهار آن رخصت نداد.

(ج) بدین تحفظ و تیقظ اعتقاد من در موالات تو صافی تر گشت.

(د) آن را جمله بگردانید و نام من از سر آن بیفکنند و رنج من ضایع گشت.

(۴) د - الف

(۳) ج - د

(۲) ب - ج

(۱) الف - ب

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۸۴ کتاب درسی)

۴۴۵- در همه گزینه‌ها به‌جز ... ویژگی «توجه بیشتر به آرایه‌های ادبی» یافت می‌شود.

(۱) پیش لعلت که از او آب گهر می‌ریزد وصف لؤلؤ نتوان کرد که لالاست تو را

(۲) شام را تا سایبان روز روشن دیده‌ام تیره شد شام من از صبح سحرپوش شما

(۳) بسا کسا که چو من سوی خدمتش رفتند به چاشتگاه غمین، شادمان شدند به شام

(۴) رخسارش آتش و دل بیچارگان سپند لعل لبش می و جگر خستگان کباب

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۸۵ کتاب درسی)

۴۴۶- در متن زیر کدام ویژگی‌های نثر سبک عراقی مشهود نیست؟

«و فایده در تعلّم، حرمت ذات و عزّت نفس است، پس تعلیم دیگران؛ که اگر به افادت مشغول گردد و در نصیب خویش غفلت ورزد

همچون چشمه‌ای باشد که از آب او همه کس را منفعت حاصل می‌آید و از آن بی‌خبر. و از دو چیز نخست خود را مستظهر باید گردانید

پس دیگران را ایثار کرد: علم و مال.»

(الف) استفاده از آرایه‌های ادبی

(ب) حذف افعال به قرینه

(ج) استفاده از ترکیبات دشوار

(د) آوردن مترادف‌ها و توصیف‌های فراوان

(۴) ج - د

(۳) ب - الف

(۲) ب - د

(۱) الف - ج

۴۴۷- عبارت کدام گزینه ویژگی‌های متون منثور دوره دوم (سبک عراقی) را ندارد؟

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۸۵ کتاب درسی)

- (۱) چون مهمانی کنی از خوبی و بدی خوردنی‌ها عذر میخواه که این طبع بازاریان باشد. هر ساعت مگوی که فلان چیز بخور خوب است، یا چرا نمی‌خوری، یا من نتوانستم سزای تو کنم که این سخن کسانی است که یک بار مهمانی کنند.
- (۲) رای گفت برهمن را: شنودم مثل بدکردار متهور که در ایذا غلو نماید و چون به مثل آن مبتلا شود در پناه توبت و انابت گریزد.
- (۳) و خردمند باید که این ابواب از جهت تفهیم برخواند نه برای تفکّ، تا از فواید آن انتفاع تواند گرفت؛ و اخلاق و عادات خویش از عیب و وصمت مصون دارد. والله ولی التوفیق.
- (۴) آورده‌اند که در مرغزاری که نسیم آن بوی بهشت را معطر کرده بود و عکس آن روی فلک را منور گردانیده، از هر شاخی هزار ستاره تابان و در هر ستاره‌ای هزار سپهر حیران، وحوش بسیار بود.

۴۴۸- در همه گزینه‌ها به‌جز گزینه ...، مفاخره دیده می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و مفهوم، صفحه ۸۵ کتاب درسی)

- (۱) هر که در من دید چشمش خیره ماند
- (۲) منم که دیده به دیدار دوست کردم باز
- (۳) ساختم آیینۀ دل یافتم آب حیات
- (۴) در آسمان نه عجب گر به گفته حافظ
- ز آن که من نور تجلی دیده‌ام
- چه شکر گویمت ای کارساز بنده‌نواز؟
- گرچه باور نایدت هم خضر و هم اسکندر
- سرود زهره به رقص آورد مسیحا را

۴۴۹- در کدام گزینه به‌ترتیب، آثاری از «شیخ بهایی، اسکندربیک ترکمان، وحید قزوینی و حسن بیگ روملو» ذکر شده است؟

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴ کتاب درسی)

- (۱) جامع عباسی - عالم‌آرای عباسی - عباس‌نامه - احسن‌التواریخ
- (۲) عالم‌آرای عباسی - جامع عباسی - عیار دانش - جامع‌التواریخ
- (۳) جامع عباسی - عالم‌آرای عباسی - بدایع‌الوقایع - احسن‌التواریخ
- (۴) عالم‌آرای عباسی - جامع عباسی - مجالس‌المؤمنین - جامع‌التواریخ

۴۵۰- در کدام گزینه ویژگی شعر سبک هندی مشهود نیست؟

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۱ تا ۸۳ کتاب درسی)

- (۱) نشود یک جهان را در و دیوار حجاب
- (۲) زان غنچه‌لب شکایت من بی‌نهایت است
- (۳) جنبش سرو تو پنداری کز باد صباست
- (۴) میاش ای پاک‌دامن از شیخون هوس ایمن
- هر کجا هست برهمن به صنم پیوسته است
- تنگ است وقت، ورنه سخن بی‌نهایت است
- نه، که از ناله مرغان چمن در طرب است
- کز این بی‌آبرو پیراهن یوسف رفو دارد

۴۵۱- کدام ویژگی نثر سبک هندی در عبارت زیر دیده نمی‌شود؟

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵ کتاب درسی)

«اصول شجره جهانبانی و فروع دوحه خسروانی و محرمان صحبت جنت‌تزئین بدانند که قانون نواسازان از مقام فرمانروایی و قاعده نغمه‌پردازان شعبه کشورگشایی بدین آهنگ سمت استمرار پذیرفت که هنرمندی که بر آستان سلطنت‌آشیان به دل راست پای در دایره خدمتکاری نهاده چنگ عبودیت ساز نماید و دفاثال حلقه در بناگوش کشیده صحایف اعمال خود را به نقش مخالفت بیاراید، آفتاب عاطفت خسروانه بر وجنات احوالش تابد.»

- (۱) مطابقت موصوف و صفت به تقلید از عربی
- (۲) کاربرد وجه وصفی
- (۳) جملات طولانی
- (۴) تتابع اضافات به سبب قرینه‌پردازی و تمجید از بزرگان

۴۵۲- در کدام بیت استعاره به کار نرفته است؟

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۴ کتاب درسی)

- (۱) سررشته معامله در دست قسمت است
- (۲) ای که در خوبی به مه مانی چه کم گردد ز تو
- (۳) به خنده از لب خود پرشکر کنی دامن
- (۴) گرچه لعل تو خموش است ولی چشم تو را
- با دشمنان به مهر نجوشد کسی چرا؟
- گر بری نزدیک خود روزی به مهمانی مرا
- مرا چو چشم دراندازد از گریبان در
- با دل خون‌شده ما سخنی نیست که نیست

۴۵۳- در کدام گزینه، نوع استعاره به کار گرفته شده متفاوت است؟

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴ کتاب درسی)

- (۱) گوش صبا را ادب آموز کن
- (۲) پرده برانداخته دست وصال
- (۳) ای ماه سرو قامت، شکرانه سلامت
- (۴) عقل شده شیفته روی تو
- شمع سخن را نفس افروز کن
- از در تعظیم ســـــرای جلال
- از حال زیردستان می‌پرس گاه گاهی
- سلسله شیفتگان مـــــوی تو

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۷۴ کتاب درسی)

داوری دارم بسی یا رب که را داور کنم
رسید بر سر کوی تو پای جان بر سنگ
یادم از قامت دلجوی کسی می آید
شیرینی از اوصاف تو حرفی ز کتابی

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۷۴ کتاب درسی)

«تلاطم امواج - سقف شب - اقلیم عشق - شتاب مرگ - روح کلام - فرقت یار - سرچشمه رود - طره عشق - گریبان مکاشفت - تقدیر روزگار - شمشیر خشم - پرده عصمت»

(۱) پنج (۲) چهار (۳) شش (۴) سه

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۴ کتاب درسی)

بنهفته در دو مرجان یک کوزه انگبین را
ماه غزل‌سرای من ای سرو سیم‌تن
بسته آنم که از شب حلقه دارد بر قمر
چون یکی دسته سنبل که دمد از گلنار
ز نرگس بر سمن یاقوت‌ریزان

(۱) الف - ث (۲) ت - ث (۳) ب - ت (۴) پ - پ

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴ کتاب درسی)

هزار یوسف مصری فتاده در چه ماست
لعل چون پسته خندان تو نیست
که رو از شرم آن خورشید در دیوار می آورد
که زخم تیغ دلداریست و رنگ خون نخواهد شد

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

سنبل و سرو و گل و باغ و بهار عاشقان
آتش از گرمی ما چشم حمایت دارد
پنجه شد از قطره های خون گل مرجان مرا
وز لب خود دهم قند و شکر یک خروار
طفل تا شیر خورد هست به مادر محتاج

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و مفهوم، صفحه ۸۵ کتاب درسی)

بتی به پیش من اندر، چو تازه‌روی بهار
تا روی در این منزل ویرانه نهادیم
چون دود و سیل تیره شد آب و هوای خاک
کای غافل، بگذار جهان گذران را

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و مفهوم، صفحه ۸۵ کتاب درسی)

برد او را که نبود اهل نماز
کآسمان را فرش سازد درد عشق
تا کجا پر زند امسال و کجا دارد رای
تا که گردی در ارادت بر مزید

۴۵۴- کدام بیت زیر آرایه «تشخیص» ندارد؟

(۱) لاله ساگرگیر و نرگس مست و بر ما نام فسق
(۲) چکید در ره عشق تو خون دل بر خاک
(۳) بر تو ای سرو لب جوی چو می افتد چشم
(۴) ای حسن خط از دفتر اخلاق تو بابی

۴۵۵- در میان ترکیبات زیر، چه تعداد اضافه استعاری وجود دارد؟

«تلاطم امواج - سقف شب - اقلیم عشق - شتاب مرگ - روح کلام - فرقت یار - سرچشمه رود - طره عشق - گریبان مکاشفت - تقدیر روزگار - شمشیر خشم - پرده عصمت»

(۱) پنج (۲) چهار (۳) شش (۴) سه

۴۵۶- به ترتیب تعداد استعاره‌ها در کدام ابیات کمتر است؟

الف) پوشیده در دو سنبل یک دسته سرخ‌گل را
ب) ای برشکسته سنبل مشکین به نسترن
پ) عاشق آنم که عنابش همی‌بارد شکر
ت) دلبری ساده که بد موی سیه بر رویش
ث) ز بس سرما تنش چون بید لرزان

(۱) الف - ث (۲) ت - ث (۳) ب - ت (۴) پ - پ

۴۵۷- در همه گزینه‌ها هر دو آرایه «استعاره مکنیه و مصرحه» موجود است؛ به جز:

(۱) ببین که سیب زنخدان تو چه می‌گوید
(۲) سرو چون قد خرامان تو نیست
(۳) فروغ ماه می‌دیدم ز بام قصر او روشن
(۴) مشو ای دیده نقش غم ز لوح سینه حافظ

۴۵۸- در چند مورد از ابیات زیر هر دو آرایه تشبیه و استعاره دیده نمی‌شود؟

الف) نیست غیر از قامت و زلف و رخ زیبای دوست
ب) مرده را زنده نماید دم ما بوالعجبان
پ) دلخراشی کرد از پس در شب هجران مرا
ت) هر شب آید بر من دوست چو یک خرمن گل
ث) نیست با مهد زمین مردم کامل را کار

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۴۵۹- همه ابیات به جز ... یکی از ویژگی‌های فکری سبک عراقی را دارند.

(۱) میی به دست من اندر، چو مشکبوی گلاب
(۲) سلطان ازل گنج غم عشق به ما داد
(۳) در دور ما از آتش بیداد ظالمان
(۴) آید به تو هر پاس خروشی ز خروسی

۴۶۰- در کدام بیت ویژگی فکری شعر سبک عراقی کاملاً مشهود نیست؟

(۱) باد خشم و باد شهوت باد آز
(۲) کی رسند این خائفان در گرد عشق
(۳) مهرگان آمد و سیمرغ بجنید از جای
(۴) این حکایت بشنو از پیر و مرید

۴۲۷- گزینه ۲

واریانس داده‌های x_1, x_2, x_3, x_4, x_5 برابر صفر است یعنی همه آن‌ها با یکدیگر برابرند. فرض می‌کنیم همه آن‌ها برابر با x باشند، در این صورت برای محاسبه واریانس داده‌های جدید داریم:

$$\begin{aligned} x_1 &= x_2 = x_3 = x_4 = x_5 = x \\ \bar{x} &= \frac{(x+11)+(x+12)+(x+13)+(x+14)+(x+15)}{5} \\ &= \frac{5x+65}{5} = \frac{5(x+13)}{5} = x+13 \\ \sigma^2 &= \frac{(x+11-x-13)^2 + (x+12-x-13)^2 + (x+13-x-13)^2 + (x+14-x-13)^2 + (x+15-x-13)^2}{5} \\ &= \frac{(-2)^2 + (-1)^2 + 0^2 + (1)^2 + (2)^2}{5} = \frac{10}{5} = 2 \\ \Rightarrow \sigma^2 &= 2 \\ \Rightarrow \sigma &= \sqrt{2} \end{aligned}$$

۴۲۸- گزینه ۳

انحراف معیار داده‌های $a-1, a+8, b+5, c-4$ صفر است. پس همه یکسان هستند:

$$\begin{aligned} a-1 &= a+8 \Rightarrow a=9 \\ a+8 &= b+5 \xrightarrow{a=9} 17 = b+5 \Rightarrow b=12 \\ a+8 &= c-4 \xrightarrow{a=9} 17 = c-4 \Rightarrow c=21 \\ \text{میانگین داده‌های } a=9, b=12, c=21 &\text{ را حساب می‌کنیم:} \\ \bar{x} &= \frac{9+12+21}{3} = 14 \end{aligned}$$

و حالا انحراف معیار داده‌های ۹ و ۱۲ و ۲۱ را برابر است با:

$$\begin{aligned} \sigma^2 &= \frac{(21-14)^2 + (12-14)^2 + (9-14)^2}{3} \\ &= \frac{49+4+25}{3} = \frac{78}{3} = 26 \\ \Rightarrow \sigma &= \sqrt{26} \approx 5/1 \end{aligned}$$

۴۲۹- گزینه ۳

طبق الگوی منحنی نرمال ۶۸٪ داده‌ها در بازه $(\bar{x}-\sigma, \bar{x}+\sigma)$ قرار دارند و ۹۶٪ داده‌ها در بازه $(\bar{x}-2\sigma, \bar{x}+2\sigma)$ قرار دارند و تقریباً ۹۹/۹٪ داده‌ها در بازه $(\bar{x}-3\sigma, \bar{x}+3\sigma)$ قرار دارند. در این سؤال $(\bar{x}-2\sigma, \bar{x}+2\sigma) = (3, 11)$ است، زیرا:

$$\begin{cases} 7+2 \times 2 = 11 \\ 7-2 \times 2 = 3 \end{cases} \Rightarrow (3, 11) \quad \text{پس ۹۶٪ پاسخ سؤال است.}$$

۴۳۰- گزینه ۳

۹۶ درصد داده‌های مورد نظر در فاصله دو برابر انحراف معیار از طرفین میانگین یعنی در بازه زیر قرار دارند، پس داریم:

$$\begin{aligned} (\bar{x}-2\sigma, \bar{x}+2\sigma) &= (2, 14), \bar{x} = \frac{2+14}{2} = 8 \\ (8-2\sigma, 8+2\sigma) &= (2, 14) \Rightarrow \begin{cases} 8-2\sigma=2 \\ 8+2\sigma=14 \end{cases} \Rightarrow \sigma=3 \end{aligned}$$

$$\text{واریانس} = \sigma^2 = 3^2 = 9$$

گزینه ۳: زمان اولین کلاس یک متغیر کمی با مقیاس اندازه‌گیری فاصله‌ای است و مابقی موارد، متغیر کمی با مقیاس نسبتی هستند. گزینه ۴: متغیرهای ذکر شده در این گزینه همگی کمی با مقیاس اندازه‌گیری نسبتی هستند.

۴۲۳- گزینه ۲

$$\begin{aligned} \frac{\text{تعداد پسران تهرانی نمونه}}{\text{تعداد کل نمونه تصادفی}} &= \frac{5}{18} = \frac{\text{آماره پسران تهرانی}}{18} \\ \frac{\text{تعداد پسران تهرانی}}{\text{تعداد کل جامعه آماری}} &= \frac{9}{31} = \frac{\text{پارامتر پسران تهرانی}}{31} \\ \frac{\text{تعداد دختران تهرانی نمونه}}{\text{تعداد کل نمونه تصادفی}} &= \frac{6}{18} = \frac{\text{آماره دختران تهرانی}}{18} \\ \frac{\text{تعداد دختران تهرانی}}{\text{تعداد کل جامعه آماری}} &= \frac{9}{31} = \frac{\text{پارامتر دختران تهرانی}}{31} \\ \frac{\text{آماره پسران تهرانی}}{\text{آماره دختران تهرانی}} &= \frac{18}{6} = \frac{3}{1} \\ \frac{\text{پارامتر پسران تهرانی}}{\text{پارامتر دختران تهرانی}} &= \frac{9}{31} = 1 \end{aligned}$$

۴۲۴- گزینه ۴

ابتدا مقدار x را به دست می‌آوریم:

$$\begin{aligned} \text{میانگین موزون} &= \frac{2+8+3+4x+15}{2+4+1+x+3} = 3/2 \\ \Rightarrow \frac{28+4x}{10+x} &= 3/2 \Rightarrow 28+4x = 32+3/2x \\ \Rightarrow 0/8x &= 4 \Rightarrow x = \frac{4}{0/8} = 5 \end{aligned}$$

تعداد داده‌ها ۱۵ تا است، پس داده ۸ آ می‌باشد یعنی ۴ میانه است.

۴۲۵- گزینه ۲

ابتدا داده‌ها را مرتب می‌کنیم:

$$1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50$$

تعداد داده‌ها زوج است، پس میانه برابر میانگین دو داده وسط می‌باشد.

$$\text{میانه} = \frac{8+9}{2} = \frac{17}{2} = 8/5$$

و مد برابر داده‌ای است که بیشترین فراوانی را دارد که در اینجا داده ۷ سه بار تکرار شده است، پس:

$$\text{مد} = 7$$

$$\text{میانه-مد} = 8/5 - 7 = 1/5$$

۴۲۶- گزینه ۲

چون تعداد داده‌ها زوج است میانه برابر میانگین دو داده وسط می‌باشد، پس هنگامی که از دو داده وسطی میانه را کم کنیم دو عدد قرینه به دست می‌آید، بنابراین $b=1$ می‌باشد. دامنه تغییرات نیز برابر اختلاف بزرگ‌ترین داده و کوچک‌ترین داده می‌باشد که اگر عدد ثابتی را از کل داده‌ها کم کنیم دامنه تغییرات، تغییر نمی‌کند، پس در این حالت دامنه تغییرات برابر است با:

$$\text{دامنه تغییرات} = 8 - (-5) = 13$$

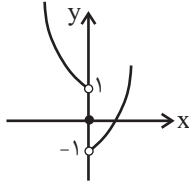
گزینه ۴ - ۴۳۶

با توجه به ضابطه تابع $\text{sign}(x)$ داریم:

$$g(x) = \text{sign}(x) = \begin{cases} 1, & x > 0 \\ 0, & x = 0 \\ -1, & x < 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow (f-g)(x) = f(x) - g(x) = \begin{cases} x^2 - 1, & x > 0 \\ 0, & x = 0 \\ x^2 + 1, & x < 0 \end{cases}$$

که نمودار آن به کمک نقطه‌یابی به صورت زیر است:

گزینه ۲ - ۴۳۷

چون نمودار داده شده خطی است که از مبدأ و نقطه $(-1, 2)$ می‌گذرد، پس می‌توان نوشت:

$$\left(\frac{f}{g}\right)(x) = -2x \Rightarrow \frac{x^2}{g(x)} = -2x$$

$$\xrightarrow{x \neq 0} g(x) = \frac{x^2}{-2x} = -\frac{x}{2}$$

گزینه ۳ - ۴۳۸

$$(f+g)(x) = f(x) + g(x) = |x| + x = \begin{cases} 2x & x \geq 0 \\ 0 & x < 0 \end{cases}$$

گزینه ۲ - ۴۳۹

ابتدا با بازه‌بندی محدوده x داریم:

$$-1 \leq x < 0 \Rightarrow [x] = -1 \Rightarrow f(x) = 2 \times (-1) + 1 = -1$$

$$-1 \leq x < 0 \Rightarrow 1 \leq x+2 < 2 \Rightarrow |x+2| = x+2 \Rightarrow g(x) = x+2$$

$$x = 0 \Rightarrow f(0) = 2 \times 0 + 1 = 1$$

$$x = 0 \Rightarrow g(0) = |0+2| = 2$$

$$\Rightarrow \left(\frac{f}{g}\right)(x) = \begin{cases} \frac{-1}{x+2}, & -1 \leq x < 0 \\ \frac{1}{2}, & x = 0 \end{cases}$$

گزینه ۳ - ۴۴۰

نمودار تابع از دو نقطه $(0, -2)$ و $(1, 0)$ می‌گذرد، پس به کمک این دو نقطه شیب و معادله خط را می‌یابیم:

$$m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{-2 - 0}{0 - 1} = 2$$

$$y - y_1 = m(x - x_1) \xrightarrow{(1, 0)} y - 0 = 2(x - 1)$$

$$\Rightarrow y = 2x - 2 \Rightarrow y = \frac{f}{g} = 2x - 2$$

$$\Rightarrow 2x - 2 = \frac{x^2 - 1}{g(x)}$$

$$\Rightarrow g(x) = \frac{x^2 - 1}{2x - 2} = \frac{(x-1)(x+1)}{2(x-1)} \Rightarrow g(x) = \frac{x+1}{2}$$

ریاضی و آمار (۲) - آزمون چهارم

گزینه ۳ - ۴۳۱

$$D_f = \{2, -2, 4, 8\}, D_g = \{3, 4, 8\}$$

$$D_{f+g} = D_f \cap D_g = \{4, 8\}$$

$$\Rightarrow (f+g)(4) = f(4) + g(4) = 6 + 0 = 6$$

$$(f+g)(8) = f(8) + g(8) = 0 + 3 = 3$$

$$f+g = \{(4, 6), (8, 3)\}$$

گزینه ۱ - ۴۳۲

دامنه تابع $\frac{g}{f}$ را به دست می‌آوریم:

$$f(1) = 2 \times 1^2 - 2 = 0$$

$$D_{\frac{g}{f}} = D_g \cap D_f - \{x \mid f(x) = 0\} = \left\{-\frac{1}{2}, 0, 1\right\} - \{1\} = \left\{-\frac{1}{2}, 0\right\}$$

حال برد تابع $\frac{g}{f}$ را به دست می‌آوریم:

$$f\left(-\frac{1}{2}\right) = \left[-\frac{1}{2}\right] = -1$$

$$f(0) = 2 \times 0^2 - 2 = -2$$

$$\frac{g}{f} = \left\{\left(-\frac{1}{2}, \frac{3}{-1}\right), \left(0, \frac{4}{-2}\right)\right\} = \left\{\left(-\frac{1}{2}, -3\right), \left(0, -2\right)\right\}$$

گزینه ۱ - ۴۳۳

ابتدا باید اشتراک دامنه‌ها را بنویسیم:

$$D_f \cap D_g = \{1, 3, 5\}$$

حال با تشکیل توابع $f+g$ و $f \times g$ داریم:

$$f \times g = \{(1, 5 \times 2), (3, 4 \times 2), (5, 3 \times 6)\}$$

$$= \{(1, 10), (3, 8), (5, 18)\}$$

$$f+g = \{(1, 7), (3, 6), (5, 9)\}$$

$$D_{\frac{f \times g}{f+g}} = D_f \cap D_g - \{x \mid (f+g)(x) = 0\} = \{1, 3, 5\}$$

$$\Rightarrow \frac{f \times g}{f+g} = \left\{\left(1, \frac{10}{7}\right), \left(3, \frac{8}{6}\right), \left(5, \frac{18}{9}\right)\right\}$$

گزینه ۴ - ۴۳۴

ابتدا $f+g$ و سپس $\frac{g}{f}$ را در دامنه‌شان به دست می‌آوریم:

$$f+g = \{(1, 0+12), (4, 9-1)\} = \{(1, 12), (4, 8)\}$$

$$\frac{g}{f} = \left\{\left(4, \frac{-1}{9}\right)\right\}$$

در نهایت داریم:

$$(f+g) \times \frac{g}{f} = \{(4, 8 \times (\frac{-1}{9}))\} = \{(4, \frac{-8}{9})\}$$

گزینه ۱ - ۴۳۵

$$(f \times g)\left(-\frac{3}{2}\right) = f\left(-\frac{3}{2}\right) \times g\left(-\frac{3}{2}\right)$$

$$= \left[-\frac{3}{2}\right] \times \left(2 \times \left(-\frac{3}{2}\right)^2 - 4\right)$$

$$= -2 \times \left(\frac{9}{2} - 4\right) = -9 + 8 = -1$$

علوم و فنون ادبی (۱) و (۲) - آزمون چهارم

۴۴۱- گزینه ۳

در حوزه ادبی فارس و نواحی مرکزی (عراق عجم)، شاعران و نویسندگان مشهوری در اصفهان، همدان، ری و ... ظهور کردند که در نیمه دوم قرن ششم هجری، در شکل‌گیری شیوه خاصی از شعر فارسی مؤثر بودند. از جمله آن‌ها می‌توان به جمال‌الدین عبدالرزاق اصفهانی اشاره کرد.

۴۴۲- گزینه ۴

تا حدود نیمه دوم قرن پنجم و آغاز قرن ششم، شعر پارسی همچنان تحت تأثیر سبک دوره سامانی و غزنوی است؛ چنانکه سخن شاعرانی چون ناصر خسرو، یادآور سروده‌های سخنوران سده چهارم است.

۴۴۳- گزینه ۴

عبارت گزینه «۴» ویژگی‌های اصلی نثر موزون یعنی سجع و جملات کوتاه را ندارد.

۴۴۴- گزینه ۲

عبارات «ب» و «ج» به سبب استفاده از کلمات عربی و دیگر ویژگی‌ها، به سبک نثر فنی نزدیک‌ترند. عبارات «الف» و «د» نثری ساده‌تر دارند و جملات کوتاه و واژه‌های قدیمی فارسی که از ویژگی‌های نثر دوره‌های قبل از نثر فنی است.

۴۴۵- گزینه ۳

در گزینه «۳» فراوانی آرایه‌های ادبی دیده نمی‌شود (بیت جناس و تضاد دارد).

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: لعل: استعاره از دهان - آب گهر: استعاره از سخن - تشبیه سخن معشوق به لؤلؤ - اغراق و مراعات نظیر
گزینه «۲»: تضاد (شام و روز) - شام: استعاره از مو - روز: استعاره از چهره - صبح: استعاره از صورت - تکرار
گزینه «۴»: مراعات نظیر - تشبیه رخسار به آتش و دل به سپند در مصراع اول - لعل لب و «می» بودن لب معشوق نیز در مصراع دوم تشبیه دارند - کباب بودن دل: کنایه از دچار رنج بودن

۴۴۶- گزینه ۴

«استفاده از ترکیبات دشوار» و «آوردن مترادف‌ها و توصیف‌های فراوان» از ویژگی‌های نثر سبک عراقی است که در متن صورت سؤال مشهود نیست.

ویژگی‌های موجود نثر عراقی در متن:

الف) بهره‌گیری از آرایه‌هایی نظیر سجع و تشبیه (سجع: گردد و ورزد / تشبیه: همچون چشمه‌ای باشد)
ب) حذف فعل به قرینه: از آب او همه کس را منفعت حاصل می‌آید و از آن بی‌خبر است]

۴۴۷- گزینه ۱

ویژگی‌های نثر دوره دوم، استفاده از آرایه‌های ادبی، حذف افعال به قرینه، کاربرد لغات مهجور و بیگانه و اصطلاحات علمی و فنی، آوردن مترادفات و توصیفات فراوان، کاربرد فراوان آیات و احادیث و اشعار در متن و استفاده از ترکیبات دشوار است. این ویژگی‌ها، هیچ‌کدام در

عبارت گزینه «۱» که از قابوس‌نامه انتخاب شده است، دیده نمی‌شوند. عبارات دیگر گزینه‌ها که از کلیله و دمنه انتخاب شده‌اند، لغات دشوار عربی فراوان (گزینه‌های ۲ و ۳)، عبارات عربی (گزینه ۳) و توصیف‌های طولانی (گزینه ۴) دارند.

۴۴۸- گزینه ۲

منظور از مفاخره، افتخار شاعر به توانایی‌های خود و اظهار بزرگی و نازیدن به خود است. در گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» چنین نازشی به چشم می‌آید اما در بیت گزینه «۲»، شاعر شکر خدای را به جا می‌آورد که دیده او را به روی یار باز کرده است.

۴۴۹- گزینه ۱

- «جامع عباسی» اثر شیخ بهایی در فقه است.
- «عالم‌آرای عباسی» اثر اسکندربیک ترکمان در موضوع تاریخ است.
- «عباس‌نامه» اثر وحید قزوینی از نمونه‌های نثر مصنوع سبک هندی است.
- «حسن‌التواریخ» از حسن بیگ روملو نمونه نثر بینابین سبک هندی است.

۴۵۰- گزینه ۳

بیت گزینه «۳» ویژگی شعر سبک عراقی را دارد و در سایر ابیات ویژگی‌های سبک هندی مشهود است.
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وجود لغات مربوط به مذاهب و آداب و رسوم هندوان (برهمن و صنم)
گزینه «۲»: استفاده از ردیف‌های طولانی و خوش آهنگ (بی‌نهایت است)
گزینه «۴»: بیان مضمون تازه و واژه‌هایی که در زبان مردم رایج است (رفو ...)

۴۵۱- گزینه ۱

در عبارت صورت سؤال نمونه‌ای از مطابقت موصوف و صفت به تقلید از زبان عربی دیده نمی‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: کاربرد وجه وصفی: پای در دایره خدمتکاری نهاده چنگ عبودیت ... / حلقه در بناگوش کشیده صحایف اعمال ...
گزینه «۳»: کل عبارت یک جمله طولانی است از نظر محتوایی یک موضوع را بیان می‌کند و بخش‌های مختلف آن با حروف ربط به هم وصل شده‌اند.
گزینه «۴»: اصول شجره جهانبانی و فروع دوحه خسروانی و ... (تتابع اضافات)

۴۵۲- گزینه ۲

در این بیت یار به ماه تشبیه شده است و استعاره‌ای وجود ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دست قسمت: اضافه استعاره و تشخیص
گزینه «۳»: «ذر» استعاره از اشک است.
گزینه «۴»: «لعل» استعاره از لب است.

جامعه‌شناسی (۱) و (۲) - آزمون چهارم

۴۶۱- گزینه ۳

- به فرآیندی که هر فرد برای مشارکت در زندگی اجتماعی طی می‌کند و مسیری که برای شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود، جامعه‌پذیری می‌گویند.
- اولین آشنایی‌های فرد با جهانی که در آن متولد شده است، در خانواده صورت می‌گیرد.
- آگاهی انسان از وظایف خود، غیرغریزی است و با حیوانات تفاوت دارد.

- یکی از مصداق‌های این مورد، صدور شناسنامه برای نوزادان است.

۴۶۲- گزینه ۴

- تزلزل فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که ارزش‌ها، آرمان‌ها و عقایدی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند مورد تردید قرار گیرند و ثبات و استقرار خود را در زندگی مردم از دست بدهند.
- تزلزل فرهنگی به بحران هویت منجر می‌شود.

۴۶۳- گزینه ۳

- فرهنگ‌های که ظرفیت منطقی و عقلانی بیشتری دارند و با فطرت آدمیان سازگارترند، از قدرت اقناعی بیش‌تری برخوردارند.
- تشویق و تنبیه به دو شیوه رسمی و غیررسمی انجام می‌شود. شیوه غیررسمی آن بیش‌تر در خانواده، همسالان یا به‌وسیله عموم افراد جامعه انجام می‌شود و آثار و نتایج عمیق‌تری دارد.

۴۶۴- گزینه ۴

تعارض فرهنگی، گاهی ناشی از علل درونی است و به نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی باز می‌گردد و گاه، ناشی از علل بیرونی است و پیامد تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر است.

۴۶۵- گزینه ۴

هویت فرهنگی جهان اجتماعی، فرصت شکل‌گیری هویت‌های اجتماعی خانوادگی، شغلی و ... متناسب با خود را پدید می‌آورد.

۴۶۶- گزینه ۲

- هر جامعه‌ای به تناسب عقاید و ارزش‌هایی که دارد، برخی تغییرات هویتی و تحرک‌های اجتماعی را تشویق و برخی دیگر را منع می‌کند.
- جامعه آپارتاید، صرفاً برای یک نژاد خاص، امکان تحرک اجتماعی صعودی فراهم می‌آورد.

۴۶۷- گزینه ۳

جهان اجتماعی برای بقا و تداوم، اعتقادات، ارزش‌ها و شیوه زندگی خود را به فرد آموزش می‌دهد؛ فرد نیز برای مشارکت در جهان اجتماعی، شیوه زندگی در آن را می‌آموزد. فرد با آموزش‌های اساسی و ماندگاری که در خانواده می‌بیند اولین و مهم‌ترین آشنایی‌ها را با جهانی که در آن متولد شده است پیدا می‌کند. هر جهان اجتماعی کسانی را که دچار کژروی اجتماعی شده باشند، تنبیه و مجازات می‌کند و ارزش‌های خود را به گونه‌ای تبلیغ می‌کند که افراد اقتناع شوند.

۴۵۳- گزینه ۳

«ماه سرو قامت» استعاره از «بار زیبارو و بلندقامت» است و در سایر گزینه‌ها به ترتیب، «گوش صبا»، «دست وصال» و «شیفته شدن عقل» استعاره و تشخیص هستند.

۴۵۴- گزینه ۴

«ساغر گرفتن لاله و مستی نرگس»، «پای جان» و «خطاب قرار دادن سرو باغ» تشخیص می‌سازند.

۴۵۵- گزینه ۱

اضافه‌های استعاری: سقف شب - شتاب مرگ - روح کلام - طره عشق - گریبان مکاشفت

۴۵۶- گزینه ۲

بیت «ت» یک استعاره (گلنار)، بیت «ث» سه استعاره (نرگس، سمن و یاقوت) و سایر ابیات هر کدام چهار استعاره دارند.

۴۵۷- گزینه ۲

در این بیت، تنها «پیسته» استعاره از لب است.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: استعاره مکنیه (زن‌خدا می‌گوید) - استعاره مصرحه (یوسف مصری)

گزینه «۳»: استعاره مکنیه (شرم ماه) - استعاره مصرحه (خورشید)
گزینه «۴»: استعاره مکنیه (ای دیده) - استعاره مصرحه (تیغ)

۴۵۸- گزینه ۳

الف) تشبیه دارد (قامت و رخ و زلف به سرو و گل و باغ و بهار و سنبل) / استعاره ندارد.
ب) تشبیه ندارد (نماید: کند) / استعاره: مصراع تشخیص دارد.
ث) تشبیه دارد (مهد زمین) / استعاره ندارد (معنی واژه‌ها در مصراع دوم واقعی است).
تشریح سایر گزینه‌ها:
پ) تشبیه دارد (پنجه مانند مرجان شد) / استعاره دارد (گل)
ت) تشبیه دارد (چو یک خرمن گل) / استعاره (قند و شکر)

۴۵۹- گزینه ۱

بیت گزینه «۱» بیانگر عشق زمینی و روح نشاط و خوش‌باشی است که شعر سبک عراقی از این مضامین فاصله دارد.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۲»: آسمانی بودن عشق (فاصله گرفتن غزل از عشق زمینی)
گزینه «۳»: رواج انتقاد اجتماعی
گزینه «۴»: فراوانی وعظ و اندرز

۴۶۰- گزینه ۳

بیت گزینه «۳»، در توصیف طبیعت است و ویژگی سبک عراقی در آن دیده نمی‌شود.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: رواج حس دینی را بیان می‌کند.
گزینه «۲»: بیانگر عشق آسمانی است.
گزینه «۴»: پرداختن به مفاهیم عرفانی (پیر - مرید)

۴۶۸- گزینه ۳

تشریح موارد نادرست:

- به مجموعه فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق افراد با انتظارات جامعه انجام می‌شود، کنترل اجتماعی می‌گویند.
- امر به معروف و نهی از منکر در مواردی همگانی و در برخی موارد وظیفه سازمان‌های رسمی و حکومتی است.

۴۶۹- گزینه ۲

- مهم‌ترین بحران اقتصادی در فاصله دو جنگ جهانی، در سال‌های ۱۹۲۹ - ۱۹۳۳ میلادی اتفاق افتاد.
- سرمایه‌داران به‌رغم آسیب‌هایی که از بحران‌های اقتصادی می‌بینند، با استفاده از ابزارهایی که دارند، فشارهای ناشی از بحران اقتصادی را به اقشار ضعیف و تولیدکنندگان خرد انتقال می‌دهند. به همین دلیل، بحران اقتصادی اغلب با مسئله فقر و غنا پیوند می‌خورد و بر دامنه آن می‌افزاید.

۴۷۰- گزینه ۳

گزاره‌های نادرست:

- چالش فقر و غنا چالشی مستمر در نظام سرمایه‌داری غربی است ولی بحران اقتصادی اغلب دوره‌ای و مقطعی است.
- آسیب‌های بحران اقتصادی تمامی جامعه را دربر می‌گیرد. البته سرمایه‌داران «به‌رغم آسیب‌هایی که می‌بینند»، با استفاده از ابزارهایی که دارند، فشارهای ناشی از بحران اقتصادی را به اقشار ضعیف و تولیدکنندگان خرد انتقال می‌دهند.

۴۷۱- گزینه ۲

- طی قرن بیستم نه‌تنها دین از فرهنگ عمومی مردم خارج نشد، بلکه سال‌های پایانی قرن بیستم، شاهد بازگشت مجدد نگاه معنوی و دینی، به سطوح مختلف زندگی انسان‌ها بود. بعضی از این موج که نشانه بحران معنویت در فرهنگ غرب است، با عناوین افول سکولاریسم و پساسکولاریسم یاد کردند.
- اولین بحران اقتصادی، در سال ۱۸۲۰ میلادی در انگلستان رخ داد.
- گریز و رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی، پیامدهای اجتماعی مختلفی داشت از جمله این که برخی از نخبگان جهان غرب را به جست‌وجوی سنت‌های قدسی و دینی واداشت.
- برخی اندیشمندان، بحران‌های محیط زیست را ناشی از نوع رویکرد انسان مدرن و فرهنگ معاصر غرب به طبیعت می‌دانند. فرهنگ مدرن، طبیعت را ماده خام و بی‌جانی می‌داند که انسان اجازه هرگونه تصرفی را در آن دارد.

۴۷۲- گزینه ۴

تشریح موارد نادرست:

- در بحران اقتصادی، قدرت خرید مصرف‌کنندگان به شدت کاهش می‌یابد. تولیدکنندگان، بازار فروش خود را از دست می‌دهند، در نتیجه کارخانه‌ها تعطیل می‌شوند و کارگران بیکار می‌گردند. این نوع بحران می‌تواند در اثر عوامل مختلفی ایجاد شود.

- سکولاریسم به ترتیب در حوزه‌های هنر، اقتصاد، سیاست و علم ظاهر گردید و فرهنگ تخصصی هر یک از این حوزه‌ها، سکولار و دنیوی شد؛ اما فرهنگ عمومی جامعه غربی، آن هم در محدوده زندگی خصوصی، همچنان دینی باقی ماند.

۴۷۳- گزینه ۱

- گریز و رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی، برخی از نخبگان جهان غرب را به جست‌وجوی سنت‌های قدسی و دینی واداشت. سایر گزینه‌ها درست است.

۴۷۴- گزینه ۲

- الف: آشکار
- ب: توجیه دنیوی
- پ: هنر، اقتصاد، سیاست و علم
- ت: نیاز فطری آدمی به حقایق قدسی و ماوراء الطبیعی
- ث: اصالت بخشیدن به انسان دنیوی

۴۷۵- گزینه ۱

- دو اصطلاح استعمارگر و استعمارزده را نسبت به کشورهای غنی و فقیر، کسانی به کار می‌برند که چالش و نزاع بین این دو دسته کشور را به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌کنند و به ابعاد فرهنگی آن نیز نظر دارند. از نظر این گروه، مشکل کشورهای فقیر تنها ضعف اقتصادی و صنعتی آن‌ها نیست؛ بلکه خودباختگی فرهنگی و الگوپذیری مقلدانه آن‌ها از کشورهای صنعتی است.

۴۷۶- گزینه ۲

تشریح موارد نادرست:

- در جنگ جهانی اول، از سلاح شیمیایی و در جنگ جهانی دوم از بمب اتم برای نخستین بار استفاده شد.
- در نظریه هانتینگتون منشأ اصلی درگیری‌ها، عوامل فرهنگی است.

۴۷۷- گزینه ۴

- نظریه جنگ تمدن‌های هانتینگتون، نظریه‌ای بود که عملیات نظامی قدرت‌های غربی را در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی توجیه می‌کرد. هانتینگتون از آخرین مرحله درگیری‌ها در جهان معاصر با عنوان جنگ تمدن‌ها یاد می‌کند. از نگاه او در این مرحله، منشأ اصلی درگیری‌ها در جهان، عامل فرهنگی است و در این میان، فرهنگ اسلامی بزرگ‌ترین تهدید برای غرب است.
- اگوست کنت، جامعه‌شناس فرانسوی معتقد بود، فاتحان در گذشته تاریخ با غنایم جنگی بر ثروت خود می‌افزودند، ولی با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید. به همین دلیل بعد از انقلاب صنعتی، جنگ از قاموس بشری رخت بر می‌بندد. از دیدگاه او، جنگ در فرهنگ و جامعه جدید غربی، امری ذاتی نیست؛ بلکه امری عارضی و تحمیلی است.

۴۷۸- گزینه ۱

- از دیدگاه «اگوست کنت»، جنگ نمی‌تواند در فرهنگ و جامعه جدید غربی، ریشه داشته باشد و وقوع آن در این جوامع، امری عارضی و تحمیلی است.